**Euroopan parlamentti**
2024-2029

*Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta*

**2025/0240(COD)**

24.6.2026

# LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

budjettivaliokunnalle, aluekehitysvaliokunnalle ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalle

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 muuttamisesta
(COM(2025)0565 – C10-0179/2025 – 2025/0240(COD))

Valmistelija: Javier Zarzalejos

PA_Legam

## TARKISTUS

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta esittää asiasta vastaaville budjettivaliokunnalle, aluekehitysvaliokunnalle ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnalle seuraavaa:

**Tarkistus 1**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 1 viite**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 42 artiklan, 43 artiklan 3 kohdan, 46 artiklan d alakohdan, 91 artiklan 1 kohdan d alakohdan, 149 artiklan, 153 artiklan 2 kohdan a alakohdan, 164 artiklan, 175 artiklan, 177 artiklan, 178 artiklan, 192 artiklan 1 kohdan, 194 artiklan 2 kohdan, 209 artiklan 1 kohdan, 212 artiklan 2 kohdan, 322 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 349 artiklan, | ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 42 artiklan, 43 artiklan 3 kohdan, 46 artiklan d alakohdan, 91 artiklan 1 kohdan d alakohdan, 149 artiklan, 153 artiklan 2 kohdan a alakohdan, 164 artiklan, 175 artiklan, 177 artiklan, 178 artiklan, 192 artiklan 1 kohdan, 194 artiklan 2 kohdan, 209 artiklan 1 kohdan, 212 artiklan 2 kohdan, 322 artiklan 1 kohdan a alakohdan***, 325 artiklan 4 kohdan*** ja 349 artiklan, |

**Tarkistus 2**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 6 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(6 a) Rahastojen täytäntöönpanossa olisi noudatettava Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimus) 3 artiklassa ja SEUT-sopimuksen 10 artiklassa määrättyjä horisontaalisia periaatteita sekä SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistettuja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita, ja siinä olisi otettava huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirja, jäljempänä 'perusoikeuskirja'. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi noudatettava lapsen oikeuksia koskevasta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta sekä vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevasta*** |

| | |
|---|---|
| | ***Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta johtuvia velvoitteita ja varmistettava vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 9 artiklassa tarkoitettu esteettömyys ja saavutettavuus sen unionin lainsäädännön mukaisesti, jolla yhdenmukaistetaan tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimukset.*** |

**Tarkistus 3**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 7 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (7) Unionin on saavutettava tavoitteensa haastavassa taloudellisessa, sosiaalisessa ja väestörakenteellisessa tilanteessa, johon kuuluvat sitkeät alueelliset erot, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä elintarviketurvaan ja luonnonsuojeluun liittyvät haasteet, riittämätön ja epätasainen edistyminen unionin digitalisaatiossa, mikä heikentää pyrkimyksiä vahvistaa unionin digitaalista suvereniteettia, sekä merkittävät taloudelliset ja sosiaaliset seuraukset. Tähän yhdistyy vielä haastava geopoliittinen ja geotaloudellinen tilanne, joka vaikuttaa unionin puolustus-, turvallisuus- (mukaan lukien taloudellinen turvallisuus) ja muuttoliikepolitiikkaan. Tehokas vastaaminen näihin haasteisiin edellyttää aiempaa kohdennetumpaa, yksinkertaisempaa ja vaikuttavampaa unionin talousarviota, jotta voidaan varmistaa unionin lisäarvo ja selkeä linjaus unionin rahoitustuen ja unionin poliittisten prioriteettien välillä kaikilla politiikanaloilla ja kaikissa hallinnointitavoissa sekä yksinkertaistaa edelleen unionin rahoitustukea koskevia sääntöjä. | *(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)* |

**Tarkistus 4**

**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 17 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (17) Toimenpiteillä, joilla tuetaan ihmisiä ja vahvistetaan unionin yhteiskuntia ja sosiaalista mallia, olisi edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa ja sen yleistavoitteiden saavuttamista SEUT-sopimuksen 148 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen työllisyyden suuntaviivojen mukaisesti tukemalla hankkeita, jotka liittyvät työllisyyteen ja työvoiman liikkuvuuteen, osaamisen kehittämiseen, koulutukseen, sosiaaliseen osallisuuteen ja köyhyyden vähentämiseen, ja vahvistettava siten unionin häiriönsietokykyä ja kilpailukykyä. Niillä olisi pyrittävä varmistamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet, yhdenvertainen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset ja laadukkaat työolot, sosiaalinen suojelu ja osallisuus niin, että keskitytään erityisesti työvoiman tarjonnan parantamiseen, laadukkaan ja osallistavan koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja aineellisen tuen varmistamiseen vähävaraisimmille sekä nykyisten erojen, myös sukupuolten välisten erojen, poistamiseen. Toimenpiteillä olisi tuettava investointeja lapsiin ja nuoriin, syrjäytyneisiin ja muita heikommassa asemassa oleviin yhteisöihin sekä kolmansien maiden kansalaisiin ja varmistettava palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Niillä olisi myös osaltaan vahvistettava terveydenhuoltojärjestelmien ja pitkäaikaishoitopalvelujen häiriönsietokykyä ja tuettava sosiaalista asuntotuotantoa ja kohtuuhintaista asumista niin, että keskitytään sosiaalisesti oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliuteen ja puututaan sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston | (17) Toimenpiteillä, joilla tuetaan ihmisiä ja vahvistetaan unionin yhteiskuntia ja sosiaalista mallia, olisi edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa ja sen yleistavoitteiden saavuttamista SEUT-sopimuksen 148 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen työllisyyden suuntaviivojen mukaisesti tukemalla hankkeita, jotka liittyvät työllisyyteen ja työvoiman liikkuvuuteen, osaamisen kehittämiseen, koulutukseen, sosiaaliseen osallisuuteen ja köyhyyden vähentämiseen, ja vahvistettava siten unionin häiriönsietokykyä ja kilpailukykyä ***muun muassa vähentämällä hallinnollisia rasitteita ja helpottamalla pk-yritysten mahdollisuuksia rahoitukseen ja tukitoimenpiteisiin***. Niillä olisi pyrittävä varmistamaan yhdenvertaiset mahdollisuudet, yhdenvertainen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset ja laadukkaat työolot, sosiaalinen suojelu ja osallisuus niin, että keskitytään erityisesti työvoiman tarjonnan parantamiseen, laadukkaan ja osallistavan koulutuksen, elinikäisen oppimisen ja aineellisen tuen varmistamiseen vähävaraisimmille sekä nykyisten erojen, myös sukupuolten välisten erojen, poistamiseen. Toimenpiteillä olisi tuettava investointeja lapsiin ja nuoriin, syrjäytyneisiin ja muita heikommassa asemassa oleviin yhteisöihin sekä kolmansien maiden kansalaisiin ja varmistettava palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Niillä olisi myös osaltaan vahvistettava terveydenhuoltojärjestelmien ja pitkäaikaishoitopalvelujen häiriönsietokykyä ja tuettava sosiaalista asuntotuotantoa ja kohtuuhintaista asumista niin, että keskitytään sosiaalisesti oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliuteen ja puututaan sosiaalisiin vaikutuksiin, joita aiheutuu rakennusten ja tieliikenteen |

direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan.

kasvihuonekaasupäästöjen sisällyttämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY soveltamisalaan.

**Tarkistus 5**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 20 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (20) Demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi ja vahvistamiseksi ja unionin arvojen vaalimiseksi tukea olisi kohdennettava avointen, oikeuksiin perustuvien, demokraattisten, tasa-arvoisten ja osallistavien yhteiskuntien ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen sekä oikeusjärjestelmien, korruptiontorjuntakehysten, tiedotusvälineiden moniarvoisuuden ja tehokkaan keskinäisen valvonnan vahvistamiseen. Toimenpiteillä olisi myös pyrittävä parantamaan hallintoa tehostamalla julkishallinnon, myös oikeusviranomaisten, toimintaa ja vahvistamalla jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisyhteisöjen viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisia valmiuksia. Tämän pitäisi parantaa tuettujen toimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Sen varmistamiseksi, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistettua EU:n sosiaalista ulottuvuutta viedään eteenpäin ja että varoista kohdennetaan riittävä määrä apua eniten tarvitseville, jäsenvaltioiden olisi kohdennettava varoja sosiaalisen osallisuuden edistämiseen. Koska köyhyydessä elävät lapset tarvitsevat erityistä tukea, jäsenvaltioiden olisi suunnattava varoja myös lapsitakuun mukaisiin toimenpiteisiin. Koska työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten osuus on edelleen suuri monissa jäsenvaltioissa ja monilla alueilla, mikä vaikuttaa etenkin sellaisiin nuoriin, jotka eivät ole työelämässä eivätkä | (20) Demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi ja vahvistamiseksi ja unionin arvojen vaalimiseksi tukea olisi kohdennettava avointen, oikeuksiin perustuvien, demokraattisten, tasa-arvoisten ja osallistavien yhteiskuntien ylläpitämiseen ja edelleen kehittämiseen sekä oikeusjärjestelmien, korruptiontorjuntakehysten, tiedotusvälineiden ***vapauden ja*** moniarvoisuuden ja tehokkaan keskinäisen valvonnan vahvistamiseen. Toimenpiteillä olisi myös pyrittävä parantamaan hallintoa tehostamalla julkishallinnon, myös oikeusviranomaisten, toimintaa ja vahvistamalla jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallisyhteisöjen viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisia valmiuksia. Tämän pitäisi parantaa tuettujen toimenpiteiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Sen varmistamiseksi, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa vahvistettua EU:n sosiaalista ulottuvuutta viedään eteenpäin ja että varoista kohdennetaan riittävä määrä apua eniten tarvitseville, jäsenvaltioiden olisi kohdennettava varoja sosiaalisen osallisuuden edistämiseen. Koska köyhyydessä elävät lapset tarvitsevat erityistä tukea, jäsenvaltioiden olisi suunnattava varoja myös lapsitakuun mukaisiin toimenpiteisiin. Koska työttömien ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten osuus on edelleen suuri monissa jäsenvaltioissa ja monilla alueilla, mikä vaikuttaa etenkin sellaisiin nuoriin, jotka eivät ole työelämässä eivätkä |

koulutuksessa, kyseisten jäsenvaltioiden on jatkossakin investoitava riittävästi varoja toimenpiteisiin, joilla edistetään nuorten työllisyyttä muun muassa panemalla täytäntöön nuorisotakuu. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi osoitettava tähän haasteeseen asianmukainen määrä varoja. Nuorisotyöttömyydestä vakavasti kärsivien jäsenvaltioiden olisi kohdennettava ESR:n varoja nuorten työllistettävyyden tukemiseen.

koulutuksessa, kyseisten jäsenvaltioiden on jatkossakin investoitava riittävästi varoja toimenpiteisiin, joilla edistetään nuorten työllisyyttä muun muassa panemalla täytäntöön nuorisotakuu. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi osoitettava tähän haasteeseen asianmukainen määrä varoja. Nuorisotyöttömyydestä vakavasti kärsivien jäsenvaltioiden olisi kohdennettava ESR:n varoja nuorten työllistettävyyden tukemiseen.

**Tarkistus 6**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 25 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (25) Kumppanuussuunnitelmien tavoitteena on varmistaa, että rahalle saadaan runsaasti vastinetta, ja tätä varten komission jäsenvaltioille suorittamien maksujen ehdoksi asetetaan tuotosten saavuttaminen ja sovittujen ehtojen täyttyminen riippumatta siitä, missä muodossa jäsenvaltiot suorittavat maksut tuensaajille. Maksujen kytkeminen sovittuihin ja ennalta asetettuihin välitavoitteisiin, tavoitteisiin ja tuotoksiin, jotka kattavat tuetun toimenpiteen koko elinkaaren, parantaa jäsenvaltioille suoritettavien maksujen sääntöjenmukaisuutta. Tämän prosessin helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava jättää maksupyyntöjä enintään kuusi kertaa vuodessa. Rahoituksen yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen rasitteen keventämiseksi tuensaajien kannalta jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään samaa maksumuotoa, jota sovelletaan komission jäsenvaltioille suorittamiin maksuihin, tai vakioyksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin tai kiinteämääräiseen korvaukseen perustuvaa rahoitusta. | (25) Kumppanuussuunnitelmien tavoitteena on varmistaa, että rahalle saadaan runsaasti vastinetta, ja tätä varten komission jäsenvaltioille suorittamien maksujen ehdoksi asetetaan tuotosten saavuttaminen ja sovittujen ehtojen täyttyminen riippumatta siitä, missä muodossa jäsenvaltiot suorittavat maksut tuensaajille. Maksujen kytkeminen sovittuihin ja ennalta asetettuihin välitavoitteisiin, tavoitteisiin ja tuotoksiin, jotka kattavat tuetun toimenpiteen koko elinkaaren, parantaa jäsenvaltioille suoritettavien maksujen sääntöjenmukaisuutta. ***Välitavoitteiden ja tavoitteiden selkeä ja tarkka määrittely on tärkeää, jotta voidaan selkeyttää edellytyksiä, joiden perusteella ne katsotaan saavutetuiksi, ja mahdollistaa tavoitteiden objektiivinen todentaminen ja varmistaa oikeusvarmuus maksuprosessissa.*** Tämän prosessin helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava jättää maksupyyntöjä enintään kuusi kertaa vuodessa. Rahoituksen yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen rasitteen keventämiseksi tuensaajien kannalta jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään samaa maksumuotoa, jota sovelletaan komission jäsenvaltioille |

suorittamiin maksuihin, tai vakioyksikkökustannuksiin, kertakorvauksiin tai kiinteämääräiseen korvaukseen perustuvaa rahoitusta.

**Tarkistus 7**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 27 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (27) Tähän asetukseen olisi sisällyttävä vahvat suojatoimet sen varmistamiseksi, että kumppanuusrahasto pannaan täytäntöön tavalla, jolla varmistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien, vapauksien ja periaatteiden sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092[2] 2 artiklan a alakohdassa ***vahvistettujen*** oikeusvaltioperiaatteiden kunnioittaminen. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi osana kumppanuussuunnitelmiensa validointiprosessia annettava varmuus näiden kahden horisontaalisen edellytyksen täyttymisestä ja yksilöitävä mahdolliset puutteet ja korjaavat toimet, jotka perustuvat erityisesti oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin maakohtaisiin haasteisiin sekä rikkomusmenettelyihin ja Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioihin. Kaikkia jäsenvaltioita olisi vaadittava tarkastelemaan uudelleen kumppanuussuunnitelmiaan ***täytäntöönpanon puolivälissä osana väliarviointia***, jotta voidaan korjata mahdolliset uudet puutteet, jotka on havaittu erityisesti viimeisimmän oikeusvaltiokertomuksen yhteydessä. Milloin tahansa täytäntöönpanon aikana ja asianomaisen jäsenvaltion kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen olisi oltava mahdollista estää jäsenvaltiolle suoritettavat maksut osittain tai kokonaan, jos yksi tai useampi oikeusvaltioperiaatetta | (27) Tähän asetukseen olisi sisällyttävä vahvat suojatoimet sen varmistamiseksi, että kumppanuusrahasto pannaan täytäntöön tavalla, jolla varmistetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen oikeuksien, vapauksien ja periaatteiden sekä ***SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen ja*** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092[2] 2 artiklan a alakohdassa ***eriteltyjen demokratian ja*** oikeusvaltioperiaatteiden kunnioittaminen. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi osana kumppanuussuunnitelmiensa validointiprosessia annettava varmuus näiden kahden horisontaalisen edellytyksen täyttymisestä ja yksilöitävä mahdolliset puutteet ja korjaavat toimet, jotka perustuvat erityisesti oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöityihin maakohtaisiin haasteisiin sekä rikkomusmenettelyihin ja Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioihin. Kaikkia jäsenvaltioita olisi vaadittava tarkastelemaan uudelleen kumppanuussuunnitelmiaan ***vuosittain koko niiden täytäntöönpanonajan***, jotta voidaan korjata mahdolliset uudet puutteet, jotka on havaittu erityisesti viimeisimmän oikeusvaltiokertomuksen yhteydessä***. Tällaisen tarkastelun olisi tarvittaessa johdettava ehdotukseen muutoksista kumppanuussuunnitelmiin, jotta voidaan varmistaa, että niillä saavutetaan edelleen tuloksia, ne ovat SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaisia ja ne mukautetaan*** |

| | |
|---|---|
| ja perusoikeuskirjaa koskevista horisontaalisista edellytyksistä ei täyty. Kyseisten toimenpiteiden toteuttamatta jättämisen toteamisessa ja yksilöinnissä olisi suhteellisuusperiaatetta noudattaen otettava huomioon toteutumatta jäämisen tosiasiallinen tai mahdollinen vaikutus unionin talousarvion varojen moitteettomaan hoitoon tai unionin taloudellisiin etuihin sekä rikkomuksen luonne, kesto, vakavuus ja laajuus. | ***muuttuviin haasteisiin ja painopisteisiin. Tämän vuoksi komission olisi muunnettava suosituksensa konkreettisten ja operatiivisten vaatimusten muotoon ja määritettävä niissä ne muutokset, jotka kumppanuussuunnitelmiin on tarpeen tehdä, muun muassa tapauksesta riippuen kohdennetut toimenpiteet, välitavoitteet ja niiden toteutuksen aikataulu***. Milloin tahansa täytäntöönpanon aikana ja asianomaisen jäsenvaltion kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen olisi oltava mahdollista estää jäsenvaltiolle suoritettavat maksut osittain tai kokonaan, jos yksi tai useampi oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevista horisontaalisista edellytyksistä ei täyty. Kyseisten toimenpiteiden toteuttamatta jättämisen toteamisessa ja yksilöinnissä olisi suhteellisuusperiaatetta noudattaen otettava huomioon toteutumatta jäämisen tosiasiallinen tai mahdollinen vaikutus unionin talousarvion varojen moitteettomaan hoitoon tai unionin taloudellisiin etuihin sekä rikkomuksen luonne, kesto, vakavuus ja laajuus. |
| [2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj) | [2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj) |

**Tarkistus 8**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 27 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(27 a) Riippumattomat ja moniarvoiset tiedotusvälineet ovat demokraattisten yhteiskuntien kulmakivi ja oikeusvaltioperiaatteen keskeinen osa. Ne ovat avainasemassa demokratioiden*** |

***selviytymiskyvyn turvaajina muun muassa torjumalla disinformaatiota ja ulkomaista sekaantumista. Jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi varmistettava, että niiden kumppanuussuunnitelmiin sisältyvillä toimenpiteillä tuetaan tiedotusvälineiden moniarvoisuutta ja riippumattomuutta muun muassa vakailla ja ennakoitavissa olevilla rahoitusmalleilla ja suojalla poliittista ja taloudellista vaikuttamista vastaan.***

**Tarkistus 9**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 27 b kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(27 b) Jotta voidaan varmistaa avoimuus ja mahdollistaa kumppanuusrahaston täytäntöönpanon tehokas parlamentaarinen valvonta, komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille oikea-aikaisesti kattavat tiedot horisontaalisista mahdollistavista edellytyksistä.*** |

**Tarkistus 10**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 27 c kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(27 c) Jos varoja vapautetaan, koska jokin jäsenvaltio ei noudata SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja arvoja, on olennaisen tärkeää, ettei paikallista väestöä ja kansalaisyhteiskuntaa rangaista asiasta epäoikeudenmukaisesti. Sen vuoksi olisi otettava käyttöön mekanismeja, joilla varmistetaan, että jäädytetyt resurssit suunnataan uudelleen valtiosta riippumattomille tuensaajille ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioille samassa jäsenvaltiossa ja varmistetaan,*** |

***että unionin tuki tavoittaa edelleen ne, jotka vaalivat eurooppalaisia arvoja.***

**Tarkistus 11**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 29 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (29) Kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava komissiolle kumppanuussuunnitelma pääsääntöisesti 31 päivään tammikuuta 2028 mennessä, jotta sen huolelliseen tarkasteluun on riittävästi aikaa. Kumppanuusrahaston nopean täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava toimittaa kumppanuussuunnitelman luonnos kesäkuusta 2027 alkaen. Jäsenvaltioiden olisi laadittava ja pantava täytäntöön kumppanuussuunnitelmat yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten, talouselämän kumppaneiden, työmarkkinaosapuolten ja maaseudun kumppaneiden sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa kansallisen oikeudellisen kehyksen ja tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Kumppanuussuunnitelmat olisi laadittava tiiviissä yhteistyössä komission kanssa ja esitetyn mallin mukaisesti, ja ne olisi asetettava julkisesti saataville sen jälkeen, kun neuvosto on ne hyväksynyt komission tekemän arvioinnin ja neuvoston täytäntöönpanopäätöstä koskevan ehdotuksen pohjalta. Nykyisten järjestelyjen mukaisesti jäsenvaltioilla on mahdollisuus sisällyttää kumppanuussuunnitelmiin alueita käsitteleviä lukuja, ja niitä olisi vaadittava varmistamaan, että aluehallintoviranomaiset saavat säännöllisiä maksuja toimenpiteiden edistymisen perusteella ja vähintään unionin rahoitusosuutta vastaavan määrän kauden loppuun mennessä, jollei niitä käsittelevien lukujen täytäntöönpanosta | (29) Kunkin jäsenvaltion olisi toimitettava komissiolle kumppanuussuunnitelma pääsääntöisesti 31 päivään tammikuuta 2028 mennessä, jotta sen huolelliseen tarkasteluun on riittävästi aikaa. Kumppanuusrahaston nopean täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava toimittaa kumppanuussuunnitelman luonnos kesäkuusta 2027 alkaen. ***Jotta kaikkien asiaan liittyvien sidosryhmien merkityksellinen osallistuminen voidaan varmistaa,*** jäsenvaltioiden olisi laadittava ja pantava täytäntöön kumppanuussuunnitelmat yhteistyössä paikallis- ja alueviranomaisten, talouselämän kumppaneiden, työmarkkinaosapuolten ja maaseudun kumppaneiden sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa kansallisen oikeudellisen kehyksen ja tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti. Kumppanuussuunnitelmat olisi laadittava tiiviissä yhteistyössä komission kanssa ja esitetyn mallin mukaisesti, ja ne olisi asetettava julkisesti saataville sen jälkeen, kun neuvosto on ne hyväksynyt komission tekemän arvioinnin ja neuvoston täytäntöönpanopäätöstä koskevan ehdotuksen pohjalta***.*** ***Kumppanuussuunnitelmien, maksupyyntöjen ja raportoitujen saavutusten arvioinnin yhdenmukaisuuden, avoimuuden ja kohtuullisuuden varmistamiseksi komission olisi sovellettava selkeitä, yhdenmukaistettuja ja johdonmukaisesti käytettyjä menetelmiä ja tarjottava*** |

johtuvista mahdollisista oikaisuista muuta johdu. Kumppanuussuunnitelmien tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava seurantakomiteoita lukuja varten ja koordinointikomitea kumppanuussuunnitelman tasolla.

***asianmukaista ohjeistusta jäsenvaltioille esimerkiksi välitavoitteiden ja tavoitteiden todentamisesta ja kaksinkertaisen rahoituksen välttämisestä***. Nykyisten järjestelyjen mukaisesti jäsenvaltioilla on mahdollisuus sisällyttää kumppanuussuunnitelmiin alueita käsitteleviä lukuja, ja niitä olisi vaadittava varmistamaan, että aluehallintoviranomaiset saavat säännöllisiä maksuja toimenpiteiden edistymisen perusteella ja vähintään unionin rahoitusosuutta vastaavan määrän kauden loppuun mennessä, jollei niitä käsittelevien lukujen täytäntöönpanosta johtuvista mahdollisista oikaisuista muuta johdu. Kumppanuussuunnitelmien tehokkaan hallinnoinnin varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi perustettava seurantakomiteoita lukuja varten ja koordinointikomitea kumppanuussuunnitelman tasolla.

**Tarkistus 12**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 30 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (30) Kansallisen sitoutumisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden, jotka haluavat saada tukea, olisi toimitettava komissiolle asianmukaisesti perustellut kumppanuussuunnitelmat. Kumppanuussuunnitelmissa olisi esitettävä yksityiskohtaisesti, miten niillä edistetään kattavasti kaikkia kumppanuusrahaston tavoitteita, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityiset kansalliset ja alueelliset haasteet. Suunnitelmaan olisi myös sisällyttävä selvitys siitä, miten sillä autetaan vastaamaan tuloksellisesti asiaankuuluviin maakohtaisiin haasteisiin, jotka on yksilöity muun muassa eurooppalaisen ohjausjakson ja muiden komission virallisesti hyväksymien, kumppanuusrahastosta tuettuihin tavoitteisiin liittyvien asiaankuuluvien | (30) Kansallisen sitoutumisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden, jotka haluavat saada tukea, olisi toimitettava komissiolle asianmukaisesti perustellut kumppanuussuunnitelmat. ***Jäsenvaltioiden olisi erityisesti varmistettava, että näiden suunnitelmien valmistelun ja täytäntöönpanon aikana kuullaan paikallis- ja alueviranomaisia.*** Kumppanuussuunnitelmissa olisi esitettävä yksityiskohtaisesti, miten niillä edistetään kattavasti kaikkia kumppanuusrahaston tavoitteita, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityiset kansalliset ja alueelliset haasteet. Suunnitelmaan olisi myös sisällyttävä selvitys siitä, miten sillä autetaan vastaamaan tuloksellisesti asiaankuuluviin maakohtaisiin haasteisiin, jotka on yksilöity muun muassa |

asiakirjojen yhteydessä, ja miten sillä edistetään sisämarkkinoiden toteuttamista, ottaen erityisesti huomioon uudistukset, investoinnit ja muut interventiot, joilla on rajat ylittävä, valtioiden välinen tai useita maita kattava ulottuvuus. Jotta voidaan vahvistaa unionin kilpailukykyä strategisesti tärkeillä aloilla niin, ettei vaaranneta tasapuolisia toimintaedellytyksiä, kumppanuussuunnitelmiin olisi sisällytettävä rajat ylittäviä ja useita maita koskevia hankkeita, erityisesti Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita, joissa keskitytään joko tutkimukseen, kehittämiseen, innovointiin tai ensimmäiseen teolliseen käyttöönottoon tai avoimesti kolmannen osapuolen käytettävissä olevan merkittävän infrastruktuurin rakentamiseen, ottaen erityisesti huomioon viimeisimmässä vuotuisessa sisämarkkina- ja kilpailukykyraportissa esitetyt analyysit. Jäsenvaltioiden olisi keskitettävä kumppanuussuunnitelmansa mukaiset varat taloudellisten, sosiaalisten ja alueellisten erojen vähentämiseen erityisesti vähemmän kehittyneillä alueilla. Niillä olisi myös tuettava sukupolvenvaihdoksia ja sosiaalisia toimenpiteitä sekä kukoistavaa kalastus- ja vesiviljelytuotantoa.

eurooppalaisen ohjausjakson ja ***oikeusvaltiokertomuksen, Euroopan perusoikeusviraston kertomusten, Euroopan unionin tuomioistuimen, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten tai oikeusistuinten asiaan liittyvän oikeuskäytännön, SEUT-sopimuksen 258–260 artiklan mukaisten käynnissä olevien tai päättyneiden rikkomusmenettelyjen, kansainvälisten ihmisoikeuselinten antamien suositusten ja lausuntojen ja kansainvälisten oikeusvaltiotoimijoiden antamien suositusten ja lausuntojen sekä*** muiden komission virallisesti hyväksymien, kumppanuusrahastosta tuettuihin tavoitteisiin liittyvien asiaankuuluvien asiakirjojen yhteydessä, ja miten sillä edistetään sisämarkkinoiden toteuttamista, ottaen erityisesti huomioon uudistukset, investoinnit ja muut interventiot, joilla on rajat ylittävä, valtioiden välinen tai useita maita kattava ulottuvuus. Jotta voidaan vahvistaa unionin kilpailukykyä strategisesti tärkeillä aloilla niin, ettei vaaranneta tasapuolisia toimintaedellytyksiä, kumppanuussuunnitelmiin olisi sisällytettävä rajat ylittäviä ja useita maita koskevia hankkeita, erityisesti Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita, joissa keskitytään joko tutkimukseen, kehittämiseen, innovointiin tai ensimmäiseen teolliseen käyttöönottoon tai avoimesti kolmannen osapuolen käytettävissä olevan merkittävän infrastruktuurin rakentamiseen, ottaen erityisesti huomioon viimeisimmässä vuotuisessa sisämarkkina- ja kilpailukykyraportissa esitetyt analyysit. Jäsenvaltioiden olisi keskitettävä kumppanuussuunnitelmansa mukaiset varat taloudellisten, sosiaalisten ja alueellisten erojen vähentämiseen erityisesti vähemmän kehittyneillä alueilla. Niillä olisi myös tuettava sukupolvenvaihdoksia ja sosiaalisia toimenpiteitä sekä kukoistavaa

kalastus- ja vesiviljelytuotantoa.

**Tarkistus 13**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 37 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (37) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus esittää perusteltu pyyntö kumppanuussuunnitelman muuttamiseksi kumppanuusrahaston täytäntöönpanokauden aikana. Komission olisi arvioitava, onko muutettu kumppanuussuunnitelma tämän asetuksen mukainen, tavalla, joka on oikeassa suhteessa ehdotettuihin muutoksiin. Liiallisen hallinnollisen rasitteen välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava tehdä vähäisiä mukautuksia kumppanuussuunnitelmiin tai korjata niihin jääneitä kirjoitusvirheitä yksinkertaisesti ilmoittamalla komissiolle näistä muutoksista, kunhan muutokset ovat suunnitelmaa koskevien vaatimusten mukaisia. | (37) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus esittää perusteltu pyyntö kumppanuussuunnitelman muuttamiseksi kumppanuusrahaston täytäntöönpanokauden aikana. Komission olisi arvioitava, onko muutettu kumppanuussuunnitelma tämän asetuksen mukainen, tavalla, joka on oikeassa suhteessa ehdotettuihin muutoksiin. Liiallisen hallinnollisen rasitteen välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava tehdä vähäisiä mukautuksia kumppanuussuunnitelmiin tai korjata niihin jääneitä kirjoitusvirheitä yksinkertaisesti ilmoittamalla komissiolle näistä muutoksista, kunhan muutokset ovat suunnitelmaa koskevien vaatimusten mukaisia. ***Jos havaitaan kumppanuussuunnitelman tehokkaaseen täytäntöönpanoon vaikuttavia asioita, jotka liittyvät oikeusvaltioperiaatteeseen, myös viimeisimmän oikeusvaltiokertomuksen yhteydessä, komissio voi pyytää asianomaista jäsenvaltiota muuttamaan kumppanuussuunnitelmaansa ja ehdottaa tarvittaessa konkreettisia muutoksia suunnitelmaan, jotta se olisi varmasti tämän asetuksen mukainen.*** |

**Tarkistus 14**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 38 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (38) Kunkin jäsenvaltion olisi tehtävä oman kumppanuussuunnitelmansa | (38) Kunkin jäsenvaltion olisi tehtävä oman kumppanuussuunnitelmansa |

väliarviointi. Väliarvioinnin pohjalta olisi tehtävä täysimittainen kumppanuussuunnitelman muutosehdotus, joka perustuu täytäntöönpanotoimenpiteiden edistymiseen, asiaankuuluvien arviointien tärkeimpiin tuloksiin ja suunnitelman kattamien toimenpiteiden arvioitujen kokonaiskustannusten tarkasteluun, ja samalla olisi tarjottava mahdollisuus ottaa huomioon uudet haasteet ja mahdolliset kriisitilanteet. Väliarvioinnissa olisi otettava huomioon myös asianomaisen jäsenvaltion tai alueen sosioekonominen tilanne, mukaan lukien mahdollinen merkittävä kielteinen rahoituksellinen, taloudellinen tai sosiaalinen kehitys. Jäsenvaltion väliarvioinnin jälkeen toimittaman muutetun kumppanuussuunnitelman olisi sisällettävä ehdotus joustomäärästä ja tarkistetuista tai uusista toimenpiteistä sekä niiden arvioidut kustannukset ja vastaavat välitavoitteet ja tavoitteet.

väliarviointi. Väliarvioinnin pohjalta olisi tehtävä täysimittainen kumppanuussuunnitelman muutosehdotus, joka perustuu täytäntöönpanotoimenpiteiden edistymiseen, asiaankuuluvien arviointien tärkeimpiin tuloksiin ja suunnitelman kattamien toimenpiteiden arvioitujen kokonaiskustannusten tarkasteluun, ja samalla olisi tarjottava mahdollisuus ottaa huomioon uudet haasteet ja mahdolliset kriisitilanteet. Väliarvioinnissa olisi otettava huomioon myös asianomaisen jäsenvaltion tai alueen sosioekonominen tilanne, mukaan lukien mahdollinen merkittävä kielteinen rahoituksellinen, taloudellinen tai sosiaalinen kehitys***, samoin kuin haasteet ja suositukset, jotka on yksilöity asiaan liittyvien unionin välineiden puitteissa, mukaan lukien eurooppalainen ohjausjakso ja viimeisin oikeusvaltiokertomus***. Jäsenvaltion väliarvioinnin jälkeen toimittaman muutetun kumppanuussuunnitelman olisi sisällettävä ehdotus joustomäärästä ja tarkistetuista tai uusista toimenpiteistä sekä niiden arvioidut kustannukset ja vastaavat välitavoitteet ja tavoitteet. ***Johdonmukaisuuden ja vertailtavuuden varmistamiseksi komission olisi vahvistettava väliarviointien sisältöä, rakennetta ja menetelmiä koskevat vähimmäisvaatimukset. Näillä vaatimuksilla olisi varmistettava vakiomuotoinen raportointi ja luotettavien ja oikea-aikaisten arviointitulosten saatavuus.***

**Tarkistus 15**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 46 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***(46 a) Unionin ja jäsenvaltioiden olisi suojattava unionin taloudellisia etuja petoksilta ja muulta laittomalta toiminnalta toteuttamalla asianmukaisia*** |

***toimenpiteitä, jotka tarjoavat tehokkaan suojan jäsenvaltioissa sekä kaikissa unionin toimielimissä, elimissä ja laitoksissa.***

**Tarkistus 16**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 51 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(51 a) Jotta voidaan varmistaa avoimuus ja taata rahaston toteutuksen tehokas parlamentaarinen valvonta, komission olisi toimitettava parlamentille oikea-aikaisesti kattavat tiedot tämän asetuksen oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa ja perusoikeuskirjaa koskevien säännösten soveltamisesta.*** |

**Tarkistus 17**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 52 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (52) Jäsenvaltioiden ja komission tasolla olisi otettava käyttöön ja toteutettava oikeasuhteisia toimenpiteitä unionin taloudellisten etujen ***ja talousarvion*** suojaamiseksi. Komission olisi voitava keskeyttää maksuajan kuluminen, keskeyttää maksut ja tehdä rahoitusoikaisuja silloin kun näiden toimenpiteiden toteuttamiselle asetut edellytykset täyttyvät. Komission olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sääntöjenvastaisuuksien luonne, vakavuus ja toistuvuus sekä niiden taloudelliset vaikutukset unionin talousarvioon. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013(6) sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95[7], (Euratom, EY) N:o 2185/96[8] | (52) Jäsenvaltioiden ja komission tasolla olisi otettava käyttöön ja toteutettava oikeasuhteisia toimenpiteitä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Komission olisi voitava keskeyttää maksuajan kuluminen, keskeyttää maksut ja tehdä rahoitusoikaisuja silloin kun näiden toimenpiteiden toteuttamiselle asetut edellytykset täyttyvät. Komission olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ottamalla huomioon sääntöjenvastaisuuksien luonne, vakavuus ja toistuvuus sekä niiden taloudelliset vaikutukset unionin talousarvioon. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013(6) sekä neuvoston asetusten (EY, Euratom) N:o 2988/95[7], (Euratom, EY) N:o 2185/96[8] ja (EU) 2017/1939[9] ***sekä direktiivin (EU)*** |

ja (EU) 2017/1939[9] mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat muun muassa petosten, korruption ja eturistiriitojen ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, korruptiosta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) on toimivaltainen tutkimaan petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostamaan niistä syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, EPPOlle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että unionin varojen hallinnointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet. Jäsenvaltioiden olisi nopeasti ilmoitettava komissiolle havaitut sääntöjenvastaisuudet sekä niiden ja OLAFin tutkimusten johdosta toteuttamansa jatkotoimenpiteet. Asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen EPPOn perustamista koskevaan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi myös ilmoitettava EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta se voisi käyttää toimivaltaansa

***2017/1371*** mukaisesti unionin taloudellisia etuja on suojattava oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat muun muassa petosten, korruption ja eturistiriitojen ***ja muiden unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavien rikosten*** ehkäisemiseen, havaitsemiseen, korjaamiseen ja tutkimiseen ***sekä syytteiden nostamiseen niistä*** ja soveltuvin osin hallinnollisten ***ja rikosoikeudellisten*** seuraamusten määräämiseen liittyvät toimenpiteet. Euroopan petostentorjuntavirastolla (OLAF) on valtuudet erityisesti asetusten (Euratom, EY) N:o 2185/96 ja (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti tehdä hallinnollisia tutkimuksia, mukaan lukien paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, korruptiosta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) on toimivaltainen tutkimaan petoksia ja muita rikoksia, jotka vahingoittavat unionin taloudellisia etuja, sekä nostamaan niistä syytteitä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371 mukaisesti. Asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, EPPOlle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet ja varmistettava, että unionin varojen hallinnointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet. Jäsenvaltioiden olisi nopeasti ilmoitettava komissiolle havaitut sääntöjenvastaisuudet sekä niiden ja OLAFin tutkimusten johdosta toteuttamansa jatkotoimenpiteet. Asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen EPPOn perustamista koskevaan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi myös ilmoitettava EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä

| | |
|---|---|
| asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti. | kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta se voisi käyttää toimivaltaansa asetuksen (EU) 2017/1939 mukaisesti. |

**Tarkistus 18**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 52 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(52 a) SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa ja SEUT-sopimuksen 15 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaatteiden mukaisesti unionin rahoituksen keskeyttämis- ja vapauttamismenettelyn olisi oltava julkisen valvonnan alainen. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää, että jäädytettyjen varojen vapauttamista koskevat erityiset kriteerit sekä komission asiaa koskevat arvioinnit ovat julkisia. Tällaisten menettelyjen olisi perustuttava objektiivisiin kriteereihin, ja osana niitä on varmistettava, että rahoitusta vapautetaan vasta, kun jäsenvaltio on todennetusti osoittanut toteuttaneensa merkityksellisiä uudistuksia ja pitävänsä kiinni oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta.*** |

**Tarkistus 19**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 55 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (55) Jäsenvaltioiden soveltamat menettelyt toimien valintaan voivat olla kilpailuun perustuvia tai muita kuin kilpailuun perustuvia edellyttäen, että sovellettavat perusteet ja käytetyt menettelyt ovat syrjimättömiä, osallistavia, tarvittaessa esteettömiä ja saavutettavia vammaisten henkilöiden kannalta ja avoimia, ottaen huomioon Euroopan | (55) Jäsenvaltioiden soveltamat menettelyt toimien valintaan voivat olla kilpailuun perustuvia tai muita kuin kilpailuun perustuvia edellyttäen, että sovellettavat perusteet ja käytetyt menettelyt ovat syrjimättömiä, osallistavia, tarvittaessa esteettömiä ja saavutettavia vammaisten henkilöiden kannalta ja avoimia, ottaen huomioon Euroopan |

| | |
|---|---|
| unionin perusoikeuskirja, ja että valituissa toimissa maksimoidaan unionin rahoituksen vaikutus ja että ne ovat tässä asetuksessa määriteltyjen horisontaalisten periaatteiden mukaisia. | unionin perusoikeuskirja ***sekä SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetut arvot***, ja että valituissa toimissa maksimoidaan unionin rahoituksen vaikutus ja että ne ovat tässä asetuksessa määriteltyjen horisontaalisten periaatteiden mukaisia. |

**Tarkistus 20**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 56 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (56) Moitteettoman varainhoidon periaatteen varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden kumppanuussuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset pysyvät kohtuullisina ja uskottavina koko suunnitelman täytäntöönpanon ajan, ja niiden olisi tarvittaessa pyydettävä kumppanuussuunnitelmansa muuttamista. Kumppanuusrahaston täytäntöönpanomallilla olisi pyrittävä tarjoamaan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta maksutasojen ja kunkin toimenpiteen yksilöllisen täytäntöönpanovauhdin välille määrittämällä ennalta maksuarvot kullekin välitavoitteelle ja tavoitteelle. Lisäksi jäsenvaltion olisi osana väliarviointia tarkasteltava kumppanuussuunnitelman kattamien uudistusten, investointien ja muiden interventioiden arvioituja kokonaiskustannuksia ja tehtävä tarvittaessa vastaavat mukautukset. Kun jäsenvaltio toimittaa viimeisen varainhoitovuoden lopullisen vuotuisen varmennuspaketin, sen olisi lisäksi vahvistettava, että komission suorittamien maksujen kokonaismäärä ei ylitä jäsenvaltion tuensaajille kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä maksamaa kokonaismäärää, kun otetaan huomioon kansallinen rahoitusosuus. Samoista moitteettomaan varainhoitoon liittyvistä syistä komission olisi voitava periä takaisin toimenpiteen | (56) Moitteettoman varainhoidon periaatteen varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden kumppanuussuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset pysyvät kohtuullisina ja uskottavina koko suunnitelman täytäntöönpanon ajan, ja niiden olisi tarvittaessa pyydettävä kumppanuussuunnitelmansa muuttamista. Kumppanuusrahaston täytäntöönpanomallilla olisi pyrittävä tarjoamaan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta maksutasojen ja kunkin toimenpiteen yksilöllisen täytäntöönpanovauhdin välille määrittämällä ennalta maksuarvot kullekin välitavoitteelle ja tavoitteelle ***varmistaen samalla, että niiden todennettu saavuttaminen on maksujen edellytyksenä ja että ne kuvastavat täytäntöönpanon tosiasiallista edistymistä. Komission olisi vahvistettava selkeät ja yhdenmukaistetut menetelmät välitavoitteiden, tavoitteiden ja lähtötasojen vahvistamiseksi, jotta varmistetaan unionin rahoituksesta saatava vastine rahoille, saavutusten objektiivinen todentaminen ja johdonmukainen tavoitetaso jäsenvaltioiden välillä***. Lisäksi jäsenvaltion olisi osana väliarviointia tarkasteltava kumppanuussuunnitelman kattamien uudistusten, investointien ja muiden interventioiden arvioituja kokonaiskustannuksia ja tehtävä tarvittaessa vastaavat mukautukset. Kun |

välivaiheissa aiemmin maksetut määrät, jos kyseisen toimenpiteen lopullista välitavoitetta tai tavoitetta ei saavuteta, ja ryhtyä toimiin, jos välitavoite tai tavoite on kumottu viiden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on suorittanut sitä koskevan maksun.

jäsenvaltio toimittaa viimeisen varainhoitovuoden lopullisen vuotuisen varmennuspaketin, sen olisi lisäksi vahvistettava, että komission suorittamien maksujen kokonaismäärä ei ylitä jäsenvaltion tuensaajille kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä maksamaa kokonaismäärää, kun otetaan huomioon kansallinen rahoitusosuus. Samoista moitteettomaan varainhoitoon liittyvistä syistä komission olisi voitava periä takaisin toimenpiteen välivaiheissa aiemmin maksetut määrät, jos kyseisen toimenpiteen lopullista välitavoitetta tai tavoitetta ei saavuteta, ja ryhtyä toimiin, jos välitavoite tai tavoite on kumottu viiden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on suorittanut sitä koskevan maksun.

**Tarkistus 21**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 58 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (58) Sosiaalisella ilmastorahastolla, joka perustettiin 10 päivänä toukokuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/955[4], pyritään samankaltaisiin tavoitteisiin ja tuetaan samankaltaisia toimia vastaavassa täytäntöönpanoaikataulussa. Sen vuoksi ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmat olisi sisällytettävä kumppanuussuunnitelmiin vuodesta 2028 alkaen. Tämän pitäisi mahdollistaa unionin varojen tehokkaampi käyttö ja tukea rahaston tavoitteiden tehokkaampaa ja johdonmukaisempaa toteuttamista. Näin vältettäisiin samanlaisten järjestelmien ja prosessien päällekkäisyys ja saataisiin selviä hyötyjä, joiden ansiosta politiikan suunnittelu, johdonmukaisuus ja yksinkertaistaminen paranevat. Tämän pitäisi myös varmistaa yhteisten sääntöjen soveltaminen, erityisesti oikeusvaltioperiaatteen ja Euroopan | (58) Sosiaalisella ilmastorahastolla, joka perustettiin 10 päivänä toukokuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/955[4], pyritään samankaltaisiin tavoitteisiin ja tuetaan samankaltaisia toimia vastaavassa täytäntöönpanoaikataulussa. Sen vuoksi ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmat olisi sisällytettävä kumppanuussuunnitelmiin vuodesta 2028 alkaen. Tämän pitäisi mahdollistaa unionin varojen tehokkaampi käyttö ja tukea rahaston tavoitteiden tehokkaampaa ja johdonmukaisempaa toteuttamista. Näin vältettäisiin samanlaisten järjestelmien ja prosessien päällekkäisyys ja saataisiin selviä hyötyjä, joiden ansiosta politiikan suunnittelu, johdonmukaisuus ja yksinkertaistaminen paranevat. Tämän pitäisi myös varmistaa yhteisten sääntöjen soveltaminen, erityisesti ***demokratian ja*** oikeusvaltioperiaatteen ja Euroopan |

unionin perusoikeuskirjan noudattamisen osalta, ja jäsenvaltioiden nykyisiä määrärahoja sosiaalisen ilmastorahaston nojalla sovellettaisiin edelleen. Modernisaatiorahaston nykyisten ja tulevien investointien ja kumppanuussuunnitelmien toimenpiteiden välisiä synergiavaikutuksia olisi myös edistettävä koordinoidun ohjelmasuunnittelun avulla, jotta voidaan varmistaa parempi täydentävyys ja politiikan johdonmukaisuus unionin talousarvion ja modernisaatiorahastoon kohdennettujen varojen välillä.

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1).

unionin perusoikeuskirjan noudattamisen osalta, ja jäsenvaltioiden nykyisiä määrärahoja sosiaalisen ilmastorahaston nojalla sovellettaisiin edelleen. Modernisaatiorahaston nykyisten ja tulevien investointien ja kumppanuussuunnitelmien toimenpiteiden välisiä synergiavaikutuksia olisi myös edistettävä koordinoidun ohjelmasuunnittelun avulla, jotta voidaan varmistaa parempi täydentävyys ja politiikan johdonmukaisuus unionin talousarvion ja modernisaatiorahastoon kohdennettujen varojen välillä.

[4] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1).

**Tarkistus 22**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 61 kappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| (61) Tämän asetuksen tiettyjen muiden kuin keskeisten osien täydentämiseksi tai muuttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat paikallisille maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteille myönnettävää tukea, sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista, vastuulliseen tilanhoitoon liittyvien seuraamusten laskentaa, tietojen keräämistä ja tallentamista, yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sekä liitteitä, jotka koskevat välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista, täytäntöönpanon edistymistä, unionin toimia, rahoitusoikaisuja, EU:n koulujärjestelmää, YMP:n interventioita ja | (61) Tämän asetuksen tiettyjen muiden kuin keskeisten osien täydentämiseksi tai muuttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat paikallisille maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteille myönnettävää tukea, sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista, vastuulliseen tilanhoitoon liittyvien seuraamusten laskentaa, tietojen keräämistä ja tallentamista, yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sekä liitteitä, jotka koskevat välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista, täytäntöönpanon edistymistä, unionin toimia, rahoitusoikaisuja, EU:n koulujärjestelmää, YMP:n interventioita ja |

YMP:n yhteistyötä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa[5] vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

[5] EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj

YMP:n yhteistyötä. ***Lisäksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisesti, jotta se voi määrittää demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen tai peruskirjan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jäämisen sekä yksilöidä kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttämättä jääminen vaikuttaa.*** On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa[5] vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

[5] EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj

**Tarkistus 23**
**Ehdotus asetukseksi**
**Johdanto-osan 64 a kappale (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
| --- | --- |
| | ***(64 a) Kaikkien unionin toimielinten, elinten ja virastojen ja asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen EPPOn perustamista koskevaan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava EPPOlle ilman aiheetonta*** |

| | |
|---|---|
| | ***viivytystä kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta se voisi käyttää toimivaltaansa, asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti.*** |

**Tarkistus 24**
**Ehdotus asetukseksi**
**2 artikla – 1 kohta – e alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| e) suojellaan ja lujitetaan demokratiaa unionissa ja vaalitaan unionin arvoja SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaisesti. | e) suojellaan ja lujitetaan demokratiaa ***ja oikeusvaltioperiaatetta*** unionissa ja vaalitaan unionin arvoja SEU-sopimuksen 2 artiklan mukaisesti. |

**Tarkistus 25**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – a alakohta – ii alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ii) vahvistamalla unionin teollista perustaa ja häiriönsietokykyisiä toimitusketjuja sekä edistämällä kestävää ja kilpailukykyistä valmistusta erityisesti nettonollateknologian ja kriittisiin raaka-aineisiin liittyvän teknologian alalla kiinnittäen erityistä huomiota pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyyn ottamalla ympäristö- ja ilmastotavoitteet kaikilta osin huomioon teollisuuden puhtaan siirtymän vauhdittamiseksi; | ii) vahvistamalla unionin teollista perustaa ja häiriönsietokykyisiä toimitusketjuja sekä edistämällä kestävää ja kilpailukykyistä valmistusta erityisesti nettonollateknologian ja kriittisiin raaka-aineisiin liittyvän teknologian alalla ***ja näin osaltaan lisäämällä unionin avointa strategista autonomiaa*** kiinnittäen erityistä huomiota pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyyn ottamalla ympäristö- ja ilmastotavoitteet kaikilta osin huomioon teollisuuden puhtaan siirtymän vauhdittamiseksi; |

**Tarkistus 26**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – a alakohta – x a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***x a) vahvistamalla rajatylittäviä yhteyksiä, häiriönsietokykyä ja turvallisuutta unionissa ja kehittämällä*** |

| | |
|---|---|
| | ***unionin valmiuksia vastata rajatylittäviin uhkiin strategisilla ja laajennettavilla investoinneilla, jotka tuottavat unionille selkeää lisäarvoa, etenkin investoinneilla laajoihin hankkeisiin, joilla edistetään sisämarkkinoiden toimintaa, Schengen-aluetta, rajaturvallisuutta, sisäistä turvallisuutta ja kriisivalmiutta, sekä samalla välttämällä rahoituksen hajanaisuutta ja varmistamalla vahvempi keskittyminen hankkeisiin, joiden vaikutus unionin kilpailukykyyn, häiriönsietokykyyn ja turvallisuuteen on merkittävä;*** |

**Tarkistus 27**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – b alakohta – 1 alakohta – iii alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| iii) vahvistamalla unionin turvallisuutta parantamalla uhkien havaitsemis- ja ehkäisyvalmiuksia ja niihin reagointia koskevia valmiuksia, myös parantamalla kriittistä energia- ja liikenneinfrastruktuuria ja kyberturvallisuutta; | iii) vahvistamalla unionin turvallisuutta parantamalla uhkien havaitsemis-***,*** ***analysointi-*** ja ehkäisyvalmiuksia ja niihin reagointia koskevia valmiuksia, myös parantamalla kriittistä energia- ja liikenneinfrastruktuuria ja kyberturvallisuutta; ***torjumalla disinformaatiota ja rajatylittävää järjestäytynyttä rikollisuutta myös silloin, kun ne ovat lähtöisin unionin ulkopuolelta, tiiviissä operatiivisessa yhteistyössä unionin virastojen kanssa;*** |

**Tarkistus 28**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – b alakohta – 1 alakohta – iii a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***iii a) vahvistamalla operatiivista yhteistyötä jäsenvaltioiden ja unionin sisäisestä turvallisuudesta ja rajaturvallisuudesta vastaavien virastojen välillä yhteentoimivien järjestelmien ja turvallisen datanvaihdon avulla, jotta*** |

| | |
|---|---|
| | ***voidaan mahdollistaa reaaliaikainen tietojenvaihto, tehostaa toimintaa ja varmistaa nopea ja koordinoitu vastaus rajatylittäviin uhkiin noudattaen kaikilta osin tietosuojaan ja yksityisyyteen liittyviä suojatoimia;*** |

**Tarkistus 29**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – b alakohta – 2 alakohta –1 luetelmakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***– asetus (EU) [...] turvapaikka-asioita, muuttoliikettä ja kotouttamista koskevan unionin tuen vahvistamisesta 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisenä aikana;*** | ***Poistetaan.*** |

**Tarkistus 30**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – b a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***b a) tuetaan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta tavalla, joka on täysin yhdenmukainen asetuksessa (EU) XX [...] turvapaikka-asioita, muuttoliikettä ja kotouttamista koskevan unionin tuen vahvistamisesta 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisenä aikana ja asetuksessa (EU) XX [...] Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta ja eurooppalaista viisumipolitiikkaa koskevan unionin tuen vahvistamisesta 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisenä aikana vahvistettujen tavoitteiden kanssa;*** |

**Tarkistus 31**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – c alakohta – vi a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***vi a) asettamalla etusijalle investoinnit digitalisaatioon, mukaan lukien tekoäly, turvallinen datainfrastruktuuri ja teknologinen innovointi, koska ne ovat kilpailukyvyn ja demokratioiden selviytymiskyvyn moottoreita, ja noudattaen samalla kaikin tavoin perusoikeuksia, mukaan lukien oikeus yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan;*** |

**Tarkistus 32**
**Ehdotus asetukseksi**
**3 artikla – 1 kohta – e alakohta – ii alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ii) edistämällä ja pitämällä yllä oikeusvaltioperiaatetta vahvistamalla ***oikeusjärjestelmiä***, korruptiontorjuntakehyksiä, tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, tiedon eheyttä, medialukutaitoa ja tehokasta keskinäistä valvontaa; | ii) edistämällä ja pitämällä yllä oikeusvaltioperiaatetta vahvistamalla ***oikeusjärjestelmien laatua ja vaikuttavuutta***, korruptiontorjuntakehyksiä, tiedotusvälineiden ***vapautta ja*** moniarvoisuutta, tiedon eheyttä, medialukutaitoa ja tehokasta keskinäistä valvontaa; |

**Tarkistus 33**
**Ehdotus asetukseksi**
**4 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – 40 a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***(40 a) ’unionin taloudellisilla eduilla’ kaikkia tuloja, menoja ja varoja, jotka kuuluvat tämän asetuksen nojalla laadittujen talousarvioiden piiriin, syntyvät tällaisten talousarvioiden yhteydessä tai johtuvat tällaisista talousarvioista, mukaan lukien suoraan tai välillisesti rahoitetut ja/tai hallinnoidut talousarviot ja yhteistyössä hallinnoidut talousarviot;*** |

**Tarkistus 34**
**Ehdotus asetukseksi**
**5 artikla – 3 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 3. Jäljempänä 10 artiklassa tarkoitettu komission aloitteesta annettava tekninen apu pannaan täytäntöön käyttäen suoraa tai välillistä hallinnointia asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdan mukaisesti. | 3. Jäljempänä 10 artiklassa tarkoitettu komission aloitteesta annettava tekninen apu pannaan täytäntöön käyttäen suoraa tai välillistä hallinnointia***, joka on kaikin tavoin avointa varojen väärinkäytön estämiseksi, mikä toteutetaan muun muassa raportoimalla varojen kohdentamisesta, tuensaajista ja lopullisesta käyttötarkoituksesta julkisesti sekä toteuttamalla tarkastuksia säännöllisesti,*** asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdan mukaisesti. |

**Tarkistus 35**
**Ehdotus asetukseksi**
**6 artikla – 1 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) asianomaiset kansalaisyhteiskuntaa edustavat elimet, kuten ympäristöalan kumppanit, valtiosta riippumattomat järjestöt, nuorisojärjestöt, ja sosiaalisen osallisuuden, perusoikeuksien, vammaisten henkilöiden oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet sekä kansalliset ihmisoikeusinstituutiot ja -järjestöt; | c) asianomaiset kansalaisyhteiskuntaa edustavat elimet, kuten ympäristöalan kumppanit, valtiosta riippumattomat järjestöt, nuorisojärjestöt, ja sosiaalisen osallisuuden, perusoikeuksien, vammaisten henkilöiden oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet sekä kansalliset ihmisoikeusinstituutiot ja -järjestöt ***ja soveltuvissa tapauksissa kansainväliset järjestöt suhteessa niiden merkitykseen tilanteen kannalta ja tämän poistamatta viranomaisten ensisijaista vastuuta, varmistaen, että tuki kohdennetaan sitä eniten tarvitseville yhteisöille***; |

**Tarkistus 36**
**Ehdotus asetukseksi**
**7 artikla – 1 kohta – 1 alakohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa ja 3 artiklassa ***vahvistetut*** oikeusvaltioperiaatteet; | a) ***SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistetut ja erityisesti*** asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa ja 3 artiklassa ***eritellyt demokratia- ja*** oikeusvaltioperiaatteet; |

**Tarkistus 37**
**Ehdotus asetukseksi**
**7 artikla – 1 kohta – 2 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on kunnioitettava näitä oikeuksia, vapauksia ja periaatteita kumppanuussuunnitelmiensa laatimisen ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa. | Jäsenvaltioiden on kunnioitettava näitä oikeuksia, vapauksia ja periaatteita kumppanuussuunnitelmiensa laatimisen ja täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa. ***Tätä varten jäsenvaltioiden on tehtävä asianmukaiset järjestelyt, joilla ehkäistään ja havaitaan näihin oikeuksiin, vapauksiin ja periaatteisiin kohdistuvia rikkomuksia ja puututaan niihin, myös tehokkaiden seuranta- ja valvontamekanismien avulla.*** |

**Tarkistus 38**
**Ehdotus asetukseksi**
**7 artikla – 1 kohta – 2 a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***Komissio arvioi oikeusvaltioperiaatteen horisontaalisen edellytyksen täyttymistä objektiivisten, avoimien ja todennettavien kriteerien perusteella. Nämä kriteerit voidaan hyväksyä delegoidulla säädöksellä. Komissio seuraa, että kriteerit täyttyvät jatkuvasti suunnitelmien koko täytäntöönpanon ajan.*** |

**Tarkistus 39**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 1 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön ja pidettävä yllä tehokkaita mekanismeja, joilla varmistetaan, että niiden kumppanuussuunnitelmista tuetut toimenpiteet ja niiden täytäntöönpano ovat Euroopan unionin perusoikeuskirjan asiaankuuluvien määräysten mukaisia koko kumppanuusrahaston täytäntöönpanon ajan, jäljempänä ’perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen edellytys’. | Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön ja pidettävä yllä ***avoimella ja riippumattomasti todennettavalla tavalla*** tehokkaita mekanismeja, joilla varmistetaan, että niiden kumppanuussuunnitelmista tuetut toimenpiteet ja niiden täytäntöönpano ovat Euroopan unionin perusoikeuskirjan asiaankuuluvien määräysten mukaisia koko kumppanuusrahaston täytäntöönpanon ajan, jäljempänä ’perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen edellytys’. |

**Tarkistus 40**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 1 kohta – 2 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Niiden on esitettävä arvio ***näistä mekanismeista*** 22 artiklan 2 kohdan q alakohdan mukaisesti [kumppanuussuunnitelmaa koskevat vaatimukset] ja ilmoitettava komissiolle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymiseen. | Niiden on esitettävä arvio ***vaatimusten täyttymisestä*** 22 artiklan 2 kohdan q alakohdan mukaisesti [kumppanuussuunnitelmaa koskevat vaatimukset] ja ilmoitettava komissiolle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymiseen. ***Edellytys täyttyy, kun siihen liittyvät kriteerit täyttyvät.*** |

**Tarkistus 41**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 1 kohta – 2 a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun päätökseen on kuuluttava*** |
| | ***a) järjestelyt, joilla varmistetaan, että kumppanuusrahastosta toteutetut ja tuetut toimenpiteet ovat perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen mukaisia, mukaan lukien*** |

***ennaltaehkäisevät toimenpiteet, riskinarvioinnit ja hallintoviranomaisten ja tuensaajien valmiuksien kehittäminen;***

***b) riippumattomat valitusmekanismit, joiden avulla yksilöt ja organisaatiot voivat ilmoittaa puutteista vaatimusten noudattamisessa. Tällaisten mekanismien on oltava julkisesti saatavilla kumppanuussuunnitelmien koko keston ajan.***

***Tämän asetuksen 54 artiklassa perustetaan seurantakomitea, joka käsittelee riippumattoman valitusmekanismin kautta esiin tulleita tilanteita. Valitusmekanismeista on tiedotettava laajasti ja niiden on oltava helppokäyttöisiä ja kaikkien, myös haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden, saatavilla koko ohjelmakauden ajan.***

**Tarkistus 42**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 4 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jos komissio toteaa, että perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen edellytys ei täyty, se antaa kahden kuukauden kuluessa 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion huomautusten vastaanottamisesta täytäntöönpanopäätöksen, jossa todetaan perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jääminen ja yksilöidään ne kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttymättä jääminen vaikuttaa. | Jos komissio toteaa, että perusoikeuskirjaa koskeva horisontaalinen edellytys ei täyty, ***etenkin jos avoimuuden puute tai muut puutteet johtavat väärinkäytöksiin, petoksiin tai aiotuille edunsaajille tarkoitettujen konkreettisten parannusten toteutumatta jäämiseen,*** se antaa kahden kuukauden kuluessa 3 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion huomautusten vastaanottamisesta täytäntöönpanopäätöksen, jossa todetaan perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jääminen ja yksilöidään ne kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttymättä jääminen vaikuttaa. |

**Tarkistus 43**

**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 8 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***8. Jos komission havaitsema rikkominen voi merkitä myös oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen rikkomista, prioriteettina on 9 artiklassa tarkoitetun menettelyn käynnistäminen.*** | ***Poistetaan.*** |

**Tarkistus 44**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 8 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***8 a. Komissio antaa Euroopan parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki 4, 6 ja 7 kohdan nojalla ehdotetut, hyväksytyt, muutetut tai kumotut päätökset. Tämän tiedonannon on sisällettävä asianmukainen perustelu, perusteena oleva arviointi ja kaikki asiaankuuluvat seikat. Komissio esittää arvionsa Euroopan parlamentin pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.*** |

**Tarkistus 45**
**Ehdotus asetukseksi**
**8 artikla – 8 b kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***8 b. Komissio julkaisee viipymättä säädökset, joilla annetaan lupa varojen vapauttamiseen rahastosta, sekä kaikki näiden päätösten yhteydessä hyväksytyt säädökset.*** |

**Tarkistus 46**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa ja 3 artiklassa ***vahvistettuja oikeusvaltioperiaatteita*** noudatetaan koko kumppanuusrahaston täytäntöönpanon ajan, jäljempänä ***'oikeusvaltioperiaatetta*** koskeva horisontaalinen edellytys'. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseisen edellytyksen täyttymiseen vaikuttavista muutoksista. | 1. Jäsenvaltioiden on ***avoimesti ja riippumattomasti todennettavalla tavalla*** varmistettava, että ***SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettuja ja*** asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 2 artiklan a alakohdassa ja 3 artiklassa ***eriteltyjä demokratian ja oikeusvaltion periaatteita*** noudatetaan koko kumppanuusrahaston täytäntöönpanon ajan, jäljempänä ***'demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta*** koskeva horisontaalinen edellytys'. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikista kyseisen edellytyksen täyttymiseen vaikuttavista muutoksista. ***Edellytys täyttyy, kun kaikki siihen liittyvät kriteerit täyttyvät. Komissio ottaa myös huomioon kertomukset, jotka EPPO toimittaa asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaisesti.*** |

**Tarkistus 47**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio ei täytä tai ei enää täytä oikeusvaltioperiaatetta koskevaa horisontaalista edellytystä, se ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle arvioinnistaan, jossa otetaan huomioon asianomaisen jäsenvaltion kumppanuussuunnitelmassaan vastauksena komission huomautuksiin toimittamat tiedot, oikeusvaltiokertomus ja eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaiset raportit. | 2. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio ei täytä tai ei enää täytä ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskevaa horisontaalista edellytystä, se ilmoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle arvioinnistaan, jossa otetaan huomioon asianomaisen jäsenvaltion kumppanuussuunnitelmassaan vastauksena komission huomautuksiin toimittamat tiedot, oikeusvaltiokertomus ja eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaiset raportit. |

**Tarkistus 48**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 4 kohta – 1 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Jos komissio toteaa, että oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys ei täyty, se ***ehdottaa neuvostolle*** kahden kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion huomautusten vastaanottamisesta ***täytäntöönpanopäätöstä***, jossa todetaan oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jääminen ja yksilöidään ne kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttymättä jääminen vaikuttaa. | Jos komissio toteaa, että ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys ei täyty, se ***hyväksyy*** kahden kuukauden kuluessa 4 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion huomautusten vastaanottamisesta ***delegoidun säädöksen***, jossa todetaan oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jääminen ja yksilöidään ne kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttymättä jääminen vaikuttaa. |

**Tarkistus 49**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 4 kohta – 2 alakohta – johdantokappale**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tätä varten otetaan huomioon seuraavat oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jäämiseen liittyvät näkökohdat: | Tätä varten otetaan huomioon seuraavat ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymättä jäämiseen liittyvät näkökohdat: |

**Tarkistus 50**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 4 kohta – 2 alakohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) todellinen tai mahdollinen vaikutus unionin talousarvion varojen moitteettomaan hoitoon tai unionin taloudellisiin etuihin; | a) todellinen tai mahdollinen vaikutus unionin talousarvion varojen moitteettomaan hoitoon tai unionin taloudellisiin etuihin***, erityisesti tehokkaaseen ja oikea-aikaiseen yhteistyöhön EPPOn kanssa***; |

**Tarkistus 51**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 4 kohta – 3 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| ***Neuvosto hyväksyy täytäntöönpanopäätöksen neljän viikon kuluessa komission ehdotuksen antamisesta.*** | ***Poistetaan.*** |

**Tarkistus 52**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 5 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 5. Jäsenvaltio voi jättää 4 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä yksilöityjä erityistoimenpiteitä koskevia maksupyyntöjä, mutta komissio ei suorita vastaavia maksuja ennen kuin oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys täyttyy. | 5. Jäsenvaltio voi jättää 4 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä yksilöityjä erityistoimenpiteitä koskevia maksupyyntöjä, mutta komissio ei suorita vastaavia maksuja ennen kuin ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys täyttyy. |

**Tarkistus 53**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 6 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 6. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle heti kun se katsoo, että oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen rikkominen on korjattu. Komissio arvioi nämä tiedot kahden kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. ***Jos komissio*** katsoo, että ***rikkominen on korjattu kokonaisuudessaan***, ***se ehdottaa neuvostolle*** 4 kohdassa tarkoitetun päätöksen ***kumoamista***. ***Jos*** komissio ***katsoo***, ***että rikkominen*** on ***korjattu osittain***, ***se ehdottaa neuvostolle 4 kohdassa tarkoitetun päätöksen muuttamista vastaavasti***. ***Neuvosto hyväksyy täytäntöönpanopäätöksen neljän viikon kuluessa komission ehdotuksen antamisesta***. | 6. Asianomaisen jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle heti kun se katsoo, että ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen rikkominen on korjattu. Komissio arvioi nämä tiedot kahden kuukauden kuluessa niiden vastaanottamisesta. ***Kun komissio*** katsoo, että ***demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys on täytetty, se kumoaa*** 4 kohdassa tarkoitetun päätöksen. ***Kun*** komissio ***on eri mieltä jäsenvaltion kanssa oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymisestä***, ***se ilmoittaa tästä jäsenvaltiolle ja esittää arviointinsa. Komissio vahvistaa erilliset kriteerit, jotka*** on ***täytettävä selkeästi ja objektiivisesti keskeytettyjen maksujen vapauttamiseksi ja asettaa kyseiset*** |

| | |
|---|---|
| | ***kriteerit samoin kuin niiden täyttymisen arvioinnin julkisesti saataville. Rahoituksen keskeyttämistä, muuttamista tai kumoamista koskevien päätösten on perustuttava todennettavissa oleviin uudistuksiin ja oikeusvaltioperiaatteen todennettuun noudattamiseen käytännössä.*** |

**Tarkistus 54**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 7 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 7. Komissio vähentää suhteellisesti jäsenvaltiolle kuuluvaa unionin rahoitusosuutta asianomaisten kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteiden osalta tai toteuttaa lainatuen osalta minkä tahansa toimenpiteen, joka on lainasopimuksen nojalla käytettävissä, jos 4 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei ole kumottu ***[***vuoden kuluessa sen hyväksymisestä***]***. | 7. Komissio vähentää suhteellisesti jäsenvaltiolle kuuluvaa unionin rahoitusosuutta asianomaisten kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteiden osalta tai toteuttaa lainatuen osalta minkä tahansa toimenpiteen, joka on lainasopimuksen nojalla käytettävissä, jos 4 kohdassa tarkoitettua päätöstä ei ole kumottu vuoden kuluessa sen hyväksymisestä***. Komissio voi pidentää tätä määräaikaa enintään kahdella vuodella, jos se on asianmukaisesti perusteltua oikeusvaltioperiaatteen rikkomisen luonteen, monimutkaisuuden tai systeemisyyden vuoksi. Pidennyksen on perustuttava objektiivisiin ja todennettavissa oleviin seikkoihin, ja se on perusteltava asianmukaisesti.*** |

**Tarkistus 55**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 8 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 8. Komissio antaa Euroopan parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki 4 ja ***6*** kohdan nojalla ehdotetut, hyväksytyt, muutetut tai kumotut päätökset. | 8. Komissio antaa Euroopan parlamentille viipymättä tiedoksi kaikki 4***,*** ***6*** ja ***7*** kohdan nojalla ehdotetut, hyväksytyt, muutetut tai kumotut päätökset. ***Tämän tiedonannon on*** |

***sisällettävä asianmukainen perustelu, perusteena oleva arviointi ja kaikki asiaankuuluvat seikat. Komissio esittää arvionsa Euroopan parlamentin pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä.***

**Tarkistus 56**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 8 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***8 a. Komissio julkaisee viipymättä säädökset, joilla annetaan lupa varojen vapauttamiseen rahastosta, sekä kaikki näiden päätösten yhteydessä hyväksytyt säädökset.*** |

**Tarkistus 57**
**Ehdotus asetukseksi**
**9 artikla – 8 b kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***8 b. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön ja ylläpidettävä tehokkaita mekanismeja, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaamisen kannalta olennaisen unionin säännöstön noudattaminen koko kumppanuusrahaston täytäntöönpanon ajan, jäljempänä 'unionin taloudellisten etujen suojaamista koskeva edellytys'. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymiseen. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio ei täytä tai ei enää täytä unionin taloudellisten etujen suojaamista koskevaa horisontaalista edellytystä, se ilmoittaa arviostaan asianomaiselle jäsenvaltiolle.*** |

**Tarkistus 58**

**Ehdotus asetukseksi**
**15 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Komissio vapauttaa kaikki kumppanuussuunnitelmaan ja Interreg-suunnitelman lukuun sisältyvät määrät, joita ei ole käytetty ennakkomaksuihin 17 artiklan [Ennakkomaksut] mukaisesti tai joista ei ole toimitettu maksupyyntöä 65 artiklan [Maksupyyntöjen toimittaminen ja arviointi] mukaisesti talousarviositoumusten tekovuotta seuraavan kalenterivuoden 31 päivään lokakuuta mennessä. | 1. Komissio vapauttaa kaikki kumppanuussuunnitelmaan ja Interreg-suunnitelman lukuun sisältyvät määrät, joita ei ole käytetty ennakkomaksuihin 17 artiklan [Ennakkomaksut] mukaisesti tai joista ei ole toimitettu maksupyyntöä 65 artiklan [Maksupyyntöjen toimittaminen ja arviointi] mukaisesti talousarviositoumusten tekovuotta seuraavan kalenterivuoden 31 päivään lokakuuta mennessä. ***Vapautetut määrät sisällytetään unionin yleiseen talousarvioon, ja budjettivallan käyttäjä päättää niiden uudelleenkohdentamisesta tai uudelleenkäytöstä vuotuisen talousarviomenettelyn mukaisesti.*** |

**Tarkistus 59**
**Ehdotus asetukseksi**
**15 artikla – 4 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 4. Määrärahat, jotka vastaavat asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 7 artiklan 3 kohdan ja tämän asetuksen 8 [Perusoikeuskirja] ja 9 artiklan [Oikeusvaltioperiaate] mukaisesti vapautettuja sitoumuksia, ***voidaan ottaa*** uudelleen käyttöön muissa suoraan tai välillisesti hallinnoiduissa unionin välineissä tai ohjelmissa, erityisesti niissä, joilla tuetaan Euroopan demokratiaa, kansalaisyhteiskuntaa, unionin arvoja tai korruption torjuntaa. | 4. Määrärahat, jotka vastaavat asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 7 artiklan 3 kohdan ja tämän asetuksen 8 [Perusoikeuskirja] ja 9 artiklan [Oikeusvaltioperiaate] mukaisesti vapautettuja sitoumuksia, ***on otettava*** uudelleen käyttöön muissa suoraan tai välillisesti hallinnoiduissa unionin välineissä tai ohjelmissa, erityisesti niissä, joilla tuetaan Euroopan demokratiaa, kansalaisyhteiskuntaa, unionin arvoja tai korruption torjuntaa. ***Tällaiset määrärahat on mahdollisuuksien mukaan käytettävä lopullisten tuensaajien hyväksi asianomaisessa jäsenvaltiossa, ja ne on kohdennettava ensisijaisesti toimenpiteisiin, joilla pyritään lieventämään demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuskirjassa vahvistettujen*** |

| | |
|---|---|
| | ***periaatteiden rikkomisesta lopullisille vastaanottajille ja tuensaajille aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Osa Euroopan demokratian tukemiseen tarkoitetuista määrärahoista osoitetaan tarvittaessa välineisiin tai ohjelmiin, jotka pannaan täytäntöön jäsenvaltiossa, jossa varojen maksaminen on keskeytetty tai varoja on vapautettu, jotta varmistetaan tuen jatkuminen lopullisille tuensaajille ja SEU-sopimuksen 2 artiklan edistäminen kansallisella tasolla.*** |

**Tarkistus 60**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 1 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***1 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisten suunnitelmien täytäntöönpanossa noudatetaan oikeusvaltion ja demokratian periaatteita ja peruskirjaa, mukaan lukien tehokas oikeussuoja, riippumaton valvonta sekä eturistiriitojen, lahjonnan ja petosten ehkäiseminen. Näillä osa-alueilla havaittavat puutteet, jotka saattavat vaikuttaa unionin varojen moitteettomaan hoitoon, on korjattava viipymättä asianmukaisilla korjaavilla toimenpiteillä.*** |

**Tarkistus 61**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 1 alakohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) sillä on tuettava 2 artiklassa vahvistettuja yleistavoitteita ja edistettävä kattavasti ja riittävällä tavalla kaikkia 3 artiklassa säädettyjä erityistavoitteita ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet sekä esitettävä interventiostrategia, josta käy ilmi, miten näihin tavoitteisiin puututaan ja miten ne | a) sillä on tuettava ***ja siinä on noudatettava*** 2 artiklassa vahvistettuja yleistavoitteita ***ja sen on oltava niiden kanssa yhdenmukainen*** ja edistettävä kattavasti ja riittävällä tavalla kaikkia 3 artiklassa säädettyjä erityistavoitteita ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet sekä esitettävä |

| | |
|---|---|
| rahoitetaan kumppanuussuunnitelmalla, mikä rahoitustaso on tarpeen yleistavoitteiden saavuttamiseksi ja miten kyseinen rahoitustaso on perusteltu. Jos jäsenvaltion asukasta kohti laskettu bruttokansantulo (BKTL) on alle 90 prosenttia unionin keskiarvosta, sen kumppanuussuunnitelmassa on erityisesti osoitettava, että sillä edistetään riittävällä tavalla 3 artiklan a alakohdan vii ja ix alakohdassa sekä 3 artiklan d alakohdan v alakohdassa vahvistettujen erityistavoitteiden saavuttamista. | interventiostrategia, josta käy ilmi, miten näihin tavoitteisiin puututaan ja miten ne rahoitetaan kumppanuussuunnitelmalla, mikä rahoitustaso on tarpeen yleistavoitteiden saavuttamiseksi ja miten kyseinen rahoitustaso on perusteltu. Jos jäsenvaltion asukasta kohti laskettu bruttokansantulo (BKTL) on alle 90 prosenttia unionin keskiarvosta, sen kumppanuussuunnitelmassa on erityisesti osoitettava, että sillä edistetään riittävällä tavalla 3 artiklan a alakohdan vii ja ix alakohdassa sekä 3 artiklan d alakohdan v alakohdassa vahvistettujen erityistavoitteiden saavuttamista. |

**Tarkistus 62**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 1 alakohta – b alakohta – i alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| i) eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä, erityisesti jäsenvaltioille osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvät suositukset; | i) eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä, erityisesti jäsenvaltioille osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin ***ja oikeusvaltioperiaatteeseen*** liittyvät suositukset; |

**Tarkistus 63**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 1 alakohta – b alakohta – iii a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***iii a) siinä selitetään, miten jäsenvaltiot tukevat EPPOa asetuksen (EU) 2017/1939 5 artiklan 6 kohdan mukaisesti käytössä olevien mekanismien ja tukeen osoitettujen valmiuksien avulla;*** |

**Tarkistus 64**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 2 alakohta – b alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| l) siinä täsmennetään käytössä olevat järjestelyt sen varmistamiseksi, että jos maksujen määräaikojen kuluminen keskeytetään tai unionin rahoitus keskeytetään tai jos tehdään rahoitusoikaisuja tai toteutetaan muita toimenpiteitä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, jäsenvaltiot noudattavat velvoitteitaan ***jatkaa*** maksuja tuensaajille, vastaanottajille, lopullisille vastaanottajille, toimeksisaajille ja osallistujille; | l) siinä täsmennetään käytössä olevat järjestelyt sen varmistamiseksi, että jos maksujen määräaikojen kuluminen keskeytetään tai unionin rahoitus keskeytetään tai jos tehdään rahoitusoikaisuja tai toteutetaan muita toimenpiteitä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, jäsenvaltiot noudattavat velvoitteitaan ***varmistaakseen, että*** maksuja tuensaajille, vastaanottajille, lopullisille vastaanottajille, toimeksisaajille ja osallistujille ***voidaan jatkaa keskeytyksettä ja oikea-aikaisesti***; |

**Tarkistus 65**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 2 alakohta – o alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| o) siinä tehdään itsearviointi 8 artiklassa [perusoikeuskirjaa käsittelevä artikla] tarkoitetun perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen noudattamisesta; | o) siinä tehdään ***kattava, näyttöön perustuva*** itsearviointi 8 artiklassa [perusoikeuskirjaa käsittelevä artikla] tarkoitetun perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen noudattamisesta***. Arvioinnin tukena ovat asiaan liittyvät asiakirjat ja tiedot, ja siinä yksilöidään mahdolliset noudattamatta jättämisen riskit, toteutetut toimenpiteet riskien lieventämiseksi tai ehkäisemiseksi sekä käytettävissä olevat mekanismit, joilla varmistetaan tehokkaat oikeussuojakeinot rikkomistapauksissa***; |

**Tarkistus 66**
**Ehdotus asetukseksi**
**22 artikla – 2 kohta – 2 alakohta – p alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| p) siinä täsmennetään tapa, jolla kumppanuussuunnitelmalla ja sen suunnitellulla täytäntöönpanolla | p) siinä täsmennetään tapa, jolla kumppanuussuunnitelmalla ja sen suunnitellulla täytäntöönpanolla |

| | |
|---|---|
| varmistetaan 9 artiklassa [oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys] tarkoitetun oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen noudattaminen, mukaan lukien viimeisimmän oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettujen maakohtaisten suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet sekä toimenpiteet, joilla puututaan näihin yksilöityihin maakohtaisiin haasteisiin; | varmistetaan 9 artiklassa [oikeusvaltioperiaatetta koskeva horisontaalinen edellytys] tarkoitetun ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen noudattaminen, mukaan lukien viimeisimmän oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettujen maakohtaisten suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet sekä toimenpiteet, joilla puututaan näihin yksilöityihin maakohtaisiin haasteisiin; ***Tätä varten kumppanuussuunnitelmaan on sisällytettävä konkreettinen ja yksityiskohtainen täytäntöönpanostrategia, jossa esitetään toteutettavat toimenpiteet, niiden toteuttamisen aikataulu, vastuuviranomaiset ja vastaavat välitavoitteet ja tavoitteet sekä toimenpiteisiin kohdennetut resurssit.*** |

**Tarkistus 67**
**Ehdotus asetukseksi**
**24 artikla – 8 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 8. Erityistoimenpiteitä, jotka yksilöidään 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa ***täytäntöönpanopäätöksessä*** tai joihin sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaista päätöstä, joka koskee toimenpiteitä talousarvion suojaamiseksi, ei saa muuttaa ennen kuin päätös on kumottu, paitsi jos muutoksen tarkoituksena on tukea toimenpiteitä, joilla edistetään oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymistä, tai puuttua tilanteeseen, joka johti edellä mainittujen päätösten hyväksymiseen. | 8. Erityistoimenpiteitä, jotka yksilöidään 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitetussa ***delegoidussa asetuksessa*** tai joihin sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 mukaista päätöstä, joka koskee toimenpiteitä talousarvion suojaamiseksi, ei saa muuttaa ennen kuin päätös on kumottu, paitsi jos muutoksen tarkoituksena on tukea toimenpiteitä, joilla edistetään ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymistä, tai puuttua tilanteeseen, joka johti edellä mainittujen päätösten hyväksymiseen. |

**Tarkistus 68**
**Ehdotus asetukseksi**
**24 artikla – 9 kohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) edistetään perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymistä; | a) edistetään perusoikeuskirjaa koskevan horisontaalisen edellytyksen täyttymistä ***tai puututaan tilanteeseen, joka johti edellä mainitun päätöksen hyväksymiseen***; |

**Tarkistus 69**
**Ehdotus asetukseksi**
**25 artikla – 1 kohta – g alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| g) tarve varmistaa oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevien horisontaalisten edellytysten jatkuva noudattaminen kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanossa ottaen erityisesti huomioon oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöidyt maakohtaiset haasteet. | g) tarve varmistaa ***demokratiaa ja*** oikeusvaltioperiaatetta***, taloudellisten etujen suojelua*** ja perusoikeuskirjaa koskevien horisontaalisten edellytysten jatkuva noudattaminen***, myös sen varmistaminen, että asiaan liittyvät komission maakohtaiset suositukset otetaan asianmukaisesti huomioon ja niihin reagoidaan tuloksellisesti*** kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanossa ottaen erityisesti huomioon oikeusvaltiokertomuksen ja eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä yksilöidyt maakohtaiset haasteet. |

**Tarkistus 70**
**Ehdotus asetukseksi**
**51 artikla – 1 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) soveltaa tehokkaita ja oikeasuhteisia toimenpiteitä ja menettelyjä – todetut riskit huomioon ottaen – sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio, eturistiriidat ja päällekkäinen rahoitus, ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi ja sen varmistamiseksi, että toimet ovat sovellettavan lainsäädännön mukaisia, liitteessä IV [Keskeiset vaatimukset] | c) soveltaa tehokkaita ja oikeasuhteisia toimenpiteitä ja menettelyjä – todetut riskit huomioon ottaen – sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio, eturistiriidat ja päällekkäinen rahoitus ***tai muu unionin taloudellisia etuja vahingoittava laiton toiminta***, ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi***,*** korjaamiseksi ja ***niistä ilmoittamiseksi*** ja sen varmistamiseksi, että toimet ovat |

| | |
|---|---|
| vahvistettujen keskeisten vaatimusten mukaisesti; | sovellettavan lainsäädännön mukaisia, liitteessä IV [Keskeiset vaatimukset] vahvistettujen keskeisten vaatimusten mukaisesti; |

**Tarkistus 71**
**Ehdotus asetukseksi**
**54 artikla – 2 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 2. Jos jäsenvaltio perustaa useamman kuin yhden seurantakomitean, sen on perustettava myös koordinointikomitea, joka varmistaa kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanon valvonnan ja seurannan kuultuaan kumppanuussuunnitelman kutakin lukua hallinnoivia asiaankuuluvia viranomaisia kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asianomaiselle jäsenvaltiolle on ilmoitettu kumppanuussuunnitelman hyväksymispäätöksestä. Koordinointikomitea hyväksyy kaikki 56 artiklan [Seurantakomitean tehtävät] 1 kohdassa luetellut seikat. | 2. Jos jäsenvaltio perustaa useamman kuin yhden seurantakomitean, sen on perustettava myös koordinointikomitea, joka varmistaa kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanon valvonnan ja seurannan kuultuaan kumppanuussuunnitelman kutakin lukua hallinnoivia asiaankuuluvia viranomaisia kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona asianomaiselle jäsenvaltiolle on ilmoitettu kumppanuussuunnitelman hyväksymispäätöksestä. Koordinointikomitea ***varmistaa, että seurantakomiteat on järjestetty niin, että tehokas seuranta on mahdollista kumppanuussopimuksen eri politiikka-aloilla. Koordinointikomitea*** hyväksyy kaikki 56 artiklan [Seurantakomitean tehtävät] 1 kohdassa luetellut seikat. |

**Tarkistus 72**
**Ehdotus asetukseksi**
**54 artikla – 6 a kohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***6 a. Seurantakomiteat toimivat kumppanuuden periaatteen mukaisesti, ja niiden toiminnassa otetaan huomioon jäsenvaltioiden institutionaaliset ja hallinnolliset järjestelyt. Tarvittaessa jäsenvaltiot voivat ottaa asiaan liittyviä kumppaneita mukaan seurantakomiteoiden toimintaan ja ohjelmien toteutukseen kansallisia käytäntöjä noudattaen.*** |

| | |
|---|---|
| | ***Komissio voi helpottaa kokemusten vaihtoa jäsenvaltioiden välillä, jos tarpeen.*** |

**Tarkistus 73**
**Ehdotus asetukseksi**
**56 artikla – 1 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) 8 ja 9 artiklassa [Oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevat horisontaaliset edellytykset] säädettyjen oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevien horisontaalisten edellytysten täyttymistä ja niiden soveltamista koko ohjelmakauden ajan***;*** | c) 8 ja 9 artiklassa [Oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevat horisontaaliset edellytykset] säädettyjen ***demokratiaa,*** oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuskirjaa koskevien horisontaalisten edellytysten täyttymistä ja niiden soveltamista koko ohjelmakauden ajan***, mukaan lukien viimeisimmässä oikeusvaltiokertomuksessa määriteltyjen asiaan liittyvien suositusten täytäntöönpanon arviointi sekä maakohtaisiin haasteisiin vastaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden arviointi.*** |

**Tarkistus 74**
**Ehdotus asetukseksi**
**56 artikla – 1 kohta – g a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***g a) lopullisten tuensaajien suojelun riittävyyttä ohjelman tai sopimuksen täytäntöönpanossa.*** |

**Tarkistus 75**
**Ehdotus asetukseksi**
**58 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| 1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja sen varmistamiseksi, että varojen käyttö | 1. Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja sen varmistamiseksi, että varojen käyttö |

| | |
|---|---|
| kumppanuussuunnitelmien täytäntöönpanossa on sovellettavan lainsäädännön mukaista, mukaan lukien sovellettavat julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevat säännöt. Niiden on erityisesti varmistettava sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio ja eturistiriidat, ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja niistä ilmoittaminen. | kumppanuussuunnitelmien täytäntöönpanossa on sovellettavan lainsäädännön mukaista, mukaan lukien sovellettavat julkisia hankintoja ja valtiontukia koskevat säännöt. Niiden on erityisesti varmistettava sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio ja eturistiriidat ***sekä muu unionin taloudellisiin etuihin vaikuttava laiton toiminta***, ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja niistä ilmoittaminen. |

**Tarkistus 76**
**Ehdotus asetukseksi**
**58 artikla – 2 kohta – c alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| c) toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio ja eturistiriidat, ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi, mukaan lukien tiedonlouhintavälineiden käyttö; | c) toteutettava asianmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, korruptio, eturistiriidat ja ***muu rahastoon vaikuttava laiton toiminta***, ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi ***ja niistä ilmoittamiseksi***, mukaan lukien tiedonlouhintavälineiden käyttö; |

**Tarkistus 77**
**Ehdotus asetukseksi**
**58 artikla – 2 kohta – g a alakohta (uusi)**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| | ***g a) kun kyseessä ovat asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot, niiden on*** |
| | ***– otettava käyttöön järjestelmät, joilla varmistetaan, että niiden viranomaisilla on valmiudet havaita kaikki rikollinen toiminta, jonka osalta EPPO voisi käyttää toimivaltaansa, ja ilmoittaa siitä EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä asetuksen (EU) 2017/1939 24 artiklan 1–5 kohdan*** |

| | |
|---|---|
| | ***mukaisesti;*** |
| | ***– varmistettava, että EPPOlle annetaan riittävästi tukea sen tutkimuksissa asetuksen (EU) 2017/1939 5 artiklan 6 kohdan mukaisesti, erityisesti siten, että jäsenvaltiot osoittavat EPPOn hajautetulle tasolle erikoistunutta ja asiantuntevaa henkilöstöä, kuten lainvalvontaviranomaisia ja muita erikoistutkijoita ja asiantuntijoita;*** |

**Tarkistus 78**
**Ehdotus asetukseksi**
**58 artikla – 2 kohta – j alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| j) ne tekevät institutionaalisten ja oikeudellisten kehystensä mukaisesti järjestelyjä sen varmistamiseksi, että kumppanuusrahaston käyttöä koskevat valitukset tutkitaan tehokkaasti, ja tutkivat komission pyynnöstä komissiolle toimitetut valitukset, jotka kuuluvat kumppanuussuunnitelman soveltamisalaan, ja ilmoittavat komissiolle näiden tutkimusten tuloksista; | j) ne tekevät institutionaalisten ja oikeudellisten kehystensä mukaisesti järjestelyjä sen varmistamiseksi, että kumppanuusrahaston käyttöä koskevat valitukset tutkitaan tehokkaasti, ***puolueettomasti ja ajoissa,*** ja tutkivat komission pyynnöstä komissiolle toimitetut valitukset, jotka kuuluvat kumppanuussuunnitelman soveltamisalaan, ja ilmoittavat komissiolle näiden tutkimusten tuloksista. ***Tällaisilla järjestelyillä varmistetaan, että valittaminen on mahdollista missä tahansa kirjallisessa muodossa, että jokainen valitus kuitataan viipymättä vastaanotetuksi ja sille annetaan selkeä viitenumero ja että valituksen tekijöille ilmoitetaan jatkotoimista kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa enintään vuoden kuluttua valituksen tekemisestä. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen tällaisten mekanismien näkyvyyden ja laajan tunnettuuden ja saavutettavuuden.*** |

**Tarkistus 79**
**Ehdotus asetukseksi**
**61 artikla – 6 kohta – a alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| a) on olemassa erityinen petosta, korruptiota tai eturistiriitoja tai muu 58 artiklassa [Jäsenvaltioiden velvollisuudet] tarkoitettujen jäsenvaltioiden velvollisuuksien vakavaa noudattamatta jättämistä koskeva riski tai epäily; | a) on olemassa erityinen petosta, korruptiota tai eturistiriitoja***, muuta unionin taloudellisiin etuihin vaikuttavaa laitonta toimintaa*** tai ***muuta*** 58 artiklassa [Jäsenvaltioiden velvollisuudet] tarkoitettujen jäsenvaltioiden velvollisuuksien vakavaa noudattamatta jättämistä koskeva riski tai epäily; |

**Tarkistus 80**
**Ehdotus asetukseksi**
**64 artikla – 2 kohta – 4 alakohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Tiedot on annettava jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja/tai englanniksi, ranskaksi tai saksaksi, ja niiden on oltava saatavilla verkkosivustolla kahden vuoden ajan siitä päivästä, jona ne alun perin julkaistiin. Edellä 1 kohdassa tarkoitetulla verkkosivustolla julkaistujen tietojen on oltava digitaalivalmiissa, avoimessa, yhteentoimivassa ja koneellisesti luettavassa muodossa niin, että tietoja voidaan lajitella, hakea, poimia, vertailla ja käyttää uudelleen. | Tiedot on annettava jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja/tai englanniksi, ranskaksi tai saksaksi, ja niiden on oltava saatavilla verkkosivustolla kahden vuoden ajan siitä päivästä, jona ne alun perin julkaistiin. Edellä 1 kohdassa tarkoitetulla verkkosivustolla julkaistujen tietojen on oltava digitaalivalmiissa, avoimessa, yhteentoimivassa ja koneellisesti luettavassa muodossa niin, että tietoja voidaan lajitella, hakea, poimia, vertailla ja käyttää uudelleen. ***Tiedot on myös esitettävä selkeällä, saavutettavalla ja helppokäyttöisellä tavalla, kuten tiivistelminä tai selkokielisinä selosteina, jotta voidaan varmistaa, että ne ovat suuren yleisön helposti ymmärrettävissä.*** |

**Tarkistus 81**
**Ehdotus asetukseksi**
**86 artikla – 1 kohta**

| *Komission teksti* | *Tarkistus* |
|---|---|
| Siirretään komissiolle valta antaa 87 artiklan [Siirretyn säädösvallan käyttäminen] mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen 48 artiklaa [Tuki paikallisille | Siirretään komissiolle valta antaa 87 artiklan [Siirretyn säädösvallan käyttäminen] mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän asetuksen 48 artiklaa [Tuki paikallisille |

maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteille], 58 artiklaa [Jäsenvaltioiden velvollisuudet, sääntöjenvastaisuuksista ilmoittaminen], 62 artiklaa [Vastuulliseen tilanhoitoon liittyvien seuraamusten laskenta], 63 artiklaa [Tietojen kerääminen ja tallentaminen], 70 artiklaa [Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä] sekä liitteitä VIII [Välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen], IX [Täytäntöönpanon edistyminen], XI [Maksupyyntö], XV [Unionin toimet] ja XIV [Rahoitusoikaisut] niiden mukauttamiseksi ohjelmakauden aikana tapahtuviin muutoksiin.

maatalous-, kalastus- ja vesiviljelytuotteille], 58 artiklaa [Jäsenvaltioiden velvollisuudet, sääntöjenvastaisuuksista ilmoittaminen], 62 artiklaa [Vastuulliseen tilanhoitoon liittyvien seuraamusten laskenta], 63 artiklaa [Tietojen kerääminen ja tallentaminen], 70 artiklaa [Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä] sekä liitteitä VIII [Välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen], IX [Täytäntöönpanon edistyminen], XI [Maksupyyntö], XV [Unionin toimet] ja XIV [Rahoitusoikaisut] niiden mukauttamiseksi ohjelmakauden aikana tapahtuviin muutoksiin. ***Siirretään komissiolle valta antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla määritetään oikeusvaltioperiaatteen täyttämättä jääminen ja yksilöidään ne kumppanuussuunnitelman erityistoimenpiteet, joihin täyttämättä jääminen vaikuttaa.***

## LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Valmistelijana toimiva puheenjohtaja ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt lausuntoonsa mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

## ASIAN KÄSITTELY
## LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Otsikko** | Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustaminen vuosiksi 2028–2034 | | |
| **Viiteasiakirjat** | COM(2025)0565 – C10-0179/2025 – 2025/0240(COD) | | |
| **Asiasta vastaava valiokunta**<br>Ilmoitettu istunnossa (pvä) | BUDG<br>23.10.2025 | REGI<br>23.10.2025 | AGRI<br>23.10.2025 |
| **Lausunnon antanut valiokunta**<br>Ilmoitettu istunnossa (pvä) | LIBE<br>23.10.2025 | | |
| **Valmistelija**<br>Nimitetty (pvä) | Javier Zarzalejos<br>19.6.2026 | | |
| **Alkuperäinen valmistelija** | António Tânger Corrêa | | |
| **Hyväksytty (pvä)** | 24.6.2026 | | |
| **Lopullisen äänestyksen tulos** | +:<br>–:<br>0: | 51<br>17<br>1 | |

## LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

| 51 | + |
|---|---|
| ECR | Assita Kanko |
| PPE | Krzysztof Brejza, Caterina Chinnici, Paulo Cunha, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Ondřej Kolář, Marie-Sophie Lanig, Jeroen Lenaers, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Emil Radev, Karlo Ressler, Bartłomiej Sienkiewicz, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský |
| Renew | Malik Azmani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Fabienne Keller, Moritz Körner, Michael McNamara, Marjan Šarec, Hilde Vautmans, Lucia Yar |
| S&D | Vytenis Povilas Andriukaitis, Francisco Assis, Katarina Barley, Hannes Heide, Alicia Homs Ginel, Evin Incir, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan |
| The Left | Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Gaetano Pedulla', Ilaria Salis |
| Verts/ALE | Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Mélissa Camara, Markéta Gregorová, Leoluca Orlando, Tineke Strik |

| 17 | - |
|---|---|
| ECR | Alessandro Ciriani, Geadis Geadi, Paolo Inselvini, Georgiana Teodorescu, Maciej Wąsik |
| ESN | Alexander Sell, Milan Uhrík, Roberto Vannacci |
| NI | Erik Kaliňák |
| PfE | Jorge Buxadé Villalba, Mélanie Disdier, Marieke Ehlers, Catherine Griset, András László, Fabrice Leggeri, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche |

| 1 | 0 |
|---|---|
| PfE | Jaroslav Bžoch |

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää